

[Tove Jørgensen]

skete, så var børnenes opdragelse og skolegang sandelig deres ansvar. Det er ikke sandsynligt, at de senere års hårde nedskæringspolitik havde kunnet gennemføres, sådan som det er sket, hvis forældrene havde været vidende om nedskæringerne konsekvenser, og hvis lærere og forældre havde samarbejdet.

Tilsynsbegrebet har forkludret hele den debat, der har været ført. Det er umuligt for forældrene at føre et udefineret tilsyn med et sted, hvor de ikke opholder sig til daglig, og med nogle funktioner, som de ikke har mulighed for at sætte sig ind i. Det er en narretsutt, som det ofte er blevet antydnet i den otte år gamle debat, der er foregået.

Det er derimod muligt at træffe beslutninger om væsentlige forhold på skolen i samråd med og i samarbejde med skolens lærere og elever, og det er muligt at føre kontrol med, at de således trufne beslutninger føres ud i livet. Det er rimeligt og nødvendigt, at lærerne har medindflydelse på sådanne beslutninger, og det er nødvendigt, at eleverne gennem aktiv deltagelse i beslutningsprocesser, der vedrører dem selv, opdrages til at fungere i et demokratisk system, at de oplever udbytte og konsekvens af en demokratisk arbejdsmåde. Det må slås fast, at elevernes organiserede samarbejde i elevrådet ikke alene er deres ret og en helt selvfølgelig ting, men en pædagogisk forpligtelse for skolen i henhold til folkeskolens formålsparagraf.

Det her foreliggende lovforslag er udemokratisk på tre måder.

For det første ved, at det giver indtryk af, at man gennem loven automatisk får reel indflydelse på og indsigt i væsentlige forhold omkring skolen. Når det i praksis viser sig, at denne reelle indflydelse ikke opnås, og at det er for træls at komme igennem, og at det tager for lang tid, at det praktisk taget er uigennemførligt, så mister folk modet og trækker sig ud, og så kompromitteres demokratiet.

For det andet bevirker det forhold, at beslutningerne skal træffes i en række organer, som hver for sig er lukkede for én eller flere af skolens interessegrupper, at der opstår et system af formelle beslutninger på basis af reelle beslutninger, som er truffet helt andre steder. Det nedbryder demokratiet, når beslutninger træffes i lukkede forsamlinger og

hen over hovedet på dem, som beslutningerne vedrører, uden åben debat.

For det tredje udsultes demokratiet, hvis det ikke til stadighed praktiseres, og hvis ikke den nye generation opdrages til demokrati, ikke blot ved at læse bøger, hvori demokratiet prides i høje toner, men ved selv at skabe det og lære af det og leve i det.

Det foreliggende lovforslag er tilsyneladende blevet til i en af de komiteer, som fanden nedsatte, da han ønskede, at intet skulle ske, at alt om muligt skulle blive, som det var. Trods det, at den socialdemokratiske udvalgsformand udtrykte sympati for elevernes ret til medindflydelse, ville man alligevel ikke fra socialdemokratiets side medvirke til at lovfæste elevrådene. Man ville ikke medvirke til at udtrykke skolens forpligtelse til at fremhjelpe elevrådene, og man ønskede stædigt at fastholde tilsynet fremfor at støtte samarbejdet. Men lidt har da også ret. Det er opløftende, at elevernes aktioner trods alt har ført til formuleringer i betænkningen, som må opfattes som tilrettevisning af de skoler, hvor man endnu forsøger at lægge hindringer i vejen for elevernes selvorganisering.

De problemer, som folkeskoleloven rummer, og som vi påviste ved dens vedtagelse, giver fortsat og vil fortsat give anledning til forslag fra reaktionær side om yderligere forringelser og venden tilbage til længst passerede trin i udviklingen, uanset hvor meget man så fra socialdemokratisk og anden side maner til ro om folkeskolen. Sådant vil det også gå med denne lov. Der kan ikke blive arbejdsro på grundlag af uholdbare præmisser og systemer, der ikke fungerer. Derimod kan man ved at samarbejde for tidssvarende, hensigtsmæssige og demokratiske styreformere være med til at slå reaktionen tilbage og skabe grundlag for forbedringer og fremskridt for folkeskolen. Derfor må konklusionen blive, at det havde været bedre, om man havde gennemført DKPs forslag til en ny skolestyrelseslov. Det havde været en bedre løsning.

Vi finder ikke, at vore intentioner er imødekømt tilstrækkeligt i dette lovforslag, og vi vil derfor undlade at stemme for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning